

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Opiskeluhuoltopalvelut opettajan työn tukena

-
- [Oppilashuollon palvelut esi- ja perusopetuksessa \(youtube.com\)](#)
 - [Opiskelijahuollon palvelut lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa \(youtube.com\)](#)

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on

- edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä
- edistää oppilaitosyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä
- turvata varhainen tuki sitä tarvitseville
- turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhuoltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu
- vahvistaa opiskeluhuollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä

Opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Ensisijaista
Ehkäisevää

Yhteisö

Osallisuus
Hyvinvointia tukeva
toimintakulttuuri
Terveysten
edistäminen

Ympäristö

Terveellisyys
Turvallisuus
Esteettömyys

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Ehkäisevää
Tukea antavaa

Opiskeluhoolto- palvelut

Kouluterveydenhuolto
Opiskeluterveydenhuolto
Psykologipalvelut
Kuraattoripalvelut

Monialainen
asiantuntija-
ryhmä

Erityisoppilaitoksissa
järjestettävät
sosiaali- ja
terveyspalvelut

TOIMIALUE

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT JA OYS PSYKIATRIA

Toimialuejohtaja **Leena Mämmi-Laukka**

PALVELUALUE

OULUN ALUEELLISET PALVELUT

Palvelualuejohtaja **Susanna Lähde**

VASTUUALUE

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

Vastuualuepäällikkö **Santra Ruonakangas**

- Kontinkankaan ja Kaakkurin äitiys- ja lastenneuvolat
Vastuuyksikköpäällikkö **Kirsi Kähkönen**
- Tuiran, Haukiputaan ja Kiimingin äitiys- ja lastenneuvolat
Vastuuyksikköpäällikkö **Jaana Haapaviita**
- Kontinkankaan ja Kaakkurin lapsiperheiden sosiaalipalvelut
Vastuuyksikköpäällikkö **Airi Mäntylä**
- Tuiran, Haukiputaan ja Kiimingin lapsiperheiden sosiaalipalvelut
vs. Vastuuyksikköpäällikkö **Tanja Pahtaharju**
- Perhetyö ja päiväperhekuntoutus
Vastuuyksikköpäällikkö **Markus Pekkala**

OPISKELUHUOLTO

Vastuualuepäällikkö **Emma Heikura**

- Haukipudas ja Kiimingin opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Jenni Uusitalo**
- Tuiran opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Johanna Kangas**
- Kontinkankaan Opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Tiia Maikkula-Moilanen**
- Kaakkurin Opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Kaisa Pintamo-Kenttälä**
- Lukion opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Salla Savolainen**
- Ammatillisen koulutuksen opiskeluhoolto
Vastuuyksikköpäällikkö **Mirja Korkala**

AIKUISTEN SOSIAALI- JA PÄIHDEPALVELUT

Vastuualuepäällikkö **Nina Kinnunen**

- Kontinkankaan ja Kaakkurin aikuisten sosiaalipalvelut
vs. Vastuualuepäällikkö **Petra Salovaara**
- Tuiran, Haukiputaan ja Kiimingin aikuisten sosiaalipalvelut
Vastuuyksikköpäällikkö **Kati Västilä**
- Nuorten sosiaalipalvelut
Vastuuyksikköpäällikkö **Mervi Lehtola**
- Avopäihdepalvelut
vs. Vastuuyksikköpäällikkö **Joni Saarela**
- Päihdeasumispalvelut
Vastuuyksikköpäällikkö **Katja Karppinen**
- Päihdekliniikka
vs. Vastuuyksikköpäällikkö **Joni Saarela**
- Mielenterveysasumispalvelut
Vastuuyksikköpäällikkö **Mikael Jurvelin**

Opetussuunnitelma määrittelee opiskeluhuoltoa

- Järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja hyvinvointialueen välillä, jossa
 - Koulutuksen järjestäjä vastaa**
 - opetussuunnitelman mukaisesta opiskeluhuollosta
 - yhteistyön koordinoinnista eri hallintokuntien kanssa siten, että opiskeluhuollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus
 - Hyvinvointialue sijaintikunta vastaa**
 - koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta terveydenhuoltolain mukaisesti
 - psykologi- ja kuraattoripalveluista opiskelijoille heidän kotipaikkakunnastaan riippumatta
- Toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset.
- Kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla
- On yksilökohtaista ja yhteisöllistä
- Toteutetaan ensisijaisesti yhteisöllisenä työnä

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

- Jokaisessa esiopetuksen yksikössä, koulussa ja oppilaitoksessa toimii monialainen yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon sekä hyvinvointia ja oppimista edistävän toiminnan kehittäminen
- Yhteisöllinen oppilashuolto kohdistuu kaikkiin oppilaisiin ja opiskelijoihin
- Opiskelijoiden ja huoltajien osallisuus ryhmässä tärkeää
- Rehtori tai muu koulutuksen järjestäjän nimeämä vastuhenkilö johtaa yhteisöllistä työtä ohjaavaa opiskeluhooltoryhmää
- On tavoitteellista ja suunnitelmallista
- Erilaiset kyselyt: kouluterveyskysely, Tea-viisari
- Erilaiset ilmiöt
- Konsultaatio (yhteisö- tai/ja yksilötaso)

Mitä kaikkea yhteisöllinen työ voi olla käytännössä?

- Yhteisölliset terveystarkastukset
- Eskarikahvilat
- Vanhempainillat
- Koulun tapahtumat
- Välituntitoiminta
- Kohdennettua kerho/ryhmä/luokkatoimintaa
- Hyvinvointiviikot

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

- Opiskeluhuollon palvelut (kuraattori-, psykologipalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut)
- Monialainen asiantuntijaryhmä
- Oppilaan itsenäinen asema opiskeluhuollon asiakkaana
- Yksilökohtaisen opiskeluhuoltotyön kirjaaminen
- Salassa pidettävien tietojen luovutus
- Konsultaatiot yksilötasolla yksityiselämän ja tietosuojan turvaavin tavoin
- Oppimisen tuki
- Konsultaatio
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluiden asiakkuuteen pääseminen määrittyä asian kiireellisyyden perusteella - Opiskeluhuollon työntekijä arvioi kiireellisyyden
- Tarvittaessa oppilaan, opiskelijan ja hänen perheensä tukemiseksi kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä
- Asioiden käsittelyssä huolehditaan salassapitosäännösten toteutumisesta
- Monialaiseen ryhmään kutsutaan vain asian käsittelyn kannalta tarpeelliset henkilöt
- Toteutetaan oppilaan/opiskelijan ja tarvittaessa hänen perheensä kanssa yhteistyössä

Monialainen asiantuntijaryhmä

- Kootaan **tapauskohtaisesti yksittäisen opiskelijan tueksi**
- Ryhmän **kokoonpano määräytyy opiskelijan ja/tai huoltajan suostumuksella**
 - suostumuksen pyytämisen tapa ja muoto vaihtelevat opiskelijan iän ja kehitystason mukaisesti
 - opiskelijan ja/tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella voi osallistua opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä
 - kokoonpanomuutoksista sovitaan aina opiskelijan ja/tai huoltajan kanssa
- Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön
- Laatii tapaamisista jatkuvaan muotoon **opiskeluhuoltokertomuksen**
- Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää ryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin opiskeluhuoltoon liittyvään tehtävään
- Oikeus luovuttaa opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opettajalle ja rehtorille (PoL 40:2§)

Yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä ja sen toiminta

- Mietitään mitä kukanenkin tekee oppilaan asian eteen kuluvien viikkojen aikana
- Sovitaan seuraava tapaaminen, tarkistetaan suunta ja tehdään tarvittavan korjausliikkeet
- Otetaan mukaan muita tarpeen mukaan (perhesosiaalityö, lastensuojelu, kasvatus- ja perheneuvonta, kolmas sektorin tms)

Koulu-/opiskeluterveydenhoitaja

- terveyden ja hyvinvoinnin sekä oppimisen ja opiskelun edistäminen ja tukeminen
- kasvun ja kehityksen seuraaminen
- määräaikaisten terveystarkastusten järjestäminen ja toteuttaminen sekä tarvittaessa tarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
- seulontatutkimuksista huolehtiminen
- yksilöllinen yhteistyö vanhempien ja opettajien kanssa
- rokotuksista huolehtiminen
- terveysneuvonta
- avoin vastaanottotoiminta
- sairauksien ennaltaehkäisy ja omahoidon opastaminen
- sairauden seuraaminen annettujen ohjeiden mukaisesti ja hoidon tukeminen sekä osallistuminen koulupäivänaikaisen hoidon ja tuen järjestämisen suunnitelman laatimiseen
- yksilöllisen tarpeen mukainen yhteistyö muiden opiskeluhuollon toimijoiden kanssa, esim. monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely
- yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen kanssa, esim. verkosto-, kuntoutus- ja hoitokokoukset
- ohjaaminen lääkärille tai muille asiantuntijoille tarvittaessa
- erityisen tuen tarpeen arvioiminen, tukeminen sekä osallistuminen monialaisen tuen suunnitteluun ja järjestämiseen

Koulupsykologi

- **Yhteisöllinen opiskeluhoito:**
 - oppitunti-, luokka- ja/tai ryhmätason työskentelyyn osallistuminen
 - yhteisöllisen opiskeluhoitotyön suunnittelu, kehittäminen ja arviointi psykologian asiantuntijana
 - Koulun ja oppilaitoksen kriisityö
 - alueellinen sekä kaupungin tason opiskeluhoitotyö: osallistuminen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin psykologian asiantuntijana
 - oppilaitosten kokemuksellisen hyvinvointitiedon kerääminen ja jatkotyöskentely
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito:**
 - lapsen ja nuoren kasvun, kehityksen sekä oppimisen riskien varhainen tunnistaminen
 - oppimisedellytysten kehityksellisten riskien ja psyykkisten riskien psykologinen tutkimus ja arviointi
 - esiopetus- ja koulunkäyntijärjestelyjen suunnittelu ja seuranta
 - lapsen ja nuoren psykososiaalisen kokonaistilanteen selvittäminen psykologian asiantuntijana
 - psykologinen yksilö-, perhe-, ryhmä- ja verkosto-
muotoinen työskentely
 - jatkotutkimuksiin, hoitoon ja kuntouttaviin palveluihin ohjaaminen
 - asiakastyön dokumentointi sekä psykologisten lausuntojen, suositusten ja kannanottojen laatiminen asiakastyöhön liittyen

Koulukuraattori

- **Yhteisöllinen opiskeluhoolto:**
 - opetushenkilöstön konsultaatio
 - luokka- ja ryhmäkohtainen työskentely
 - yhteisötapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen eri verkostojen kanssa
 - oppilaitosten kokemuksellisen hyvinvointitiedon kerääminen ja jatkotyöskentely
 - koulun ja oppilaitoksen turvallisuus- ja kriisityön suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sosiaalityön asiantuntijana toimiminen
- **Yksilökohtainen opiskeluhoolto:**
 - opiskelijan psykososiaalisen kokonaistilanteen selvittäminen, tuen tarpeen arviointi sekä tuen suunnittelu opiskelijan ja hänen huoltajiensa sekä tarvittavan monialaisen verkoston kanssa.
 - kahdenkeskinen tai ryhmämuotoinen työskentely opiskelijan kanssa
 - huoltajien kasvatustyön ohjaaminen ja tukeminen
 - akuutti yksilö- ja/tai ryhmäkohtainen kriisityö
 - jatkotutkimuksiin, hoitoon ja kuntouttaviin palveluihin ohjaaminen
 - asiakastyön dokumentointi sekä asiakastyöhön sisältyvien lausuntojen ja yhteenvetojen laatiminen
 - esiopetus- ja koulunkäyntijärjestelyjen sekä nivelvaiheiden suunnittelussa ja seurannassa sosiaalityön asiantuntijana toimiminen